

Ebrel 2014,

- **Pegeit zo ez eus eus Strollad La Obra ?**

Triwec'h vloaz zo eo bet savet ar strollad e bro Chili, e 1996. Bep raktres nevez koulskoude a zo e-giz ma vefe ur c'hanedigezh all.

- **Petra a dalv an anv-se ?**

Ar chanter eo a dalv "La Obra" e spagnoleg, hag ar vicherourien omp-ni, o labourat ennañ evit sevel "otro mundo posible" - ur bed all posupl - dre ar c'hoariva. N'eus ket pell eo bet cheñchet anv ar strollad, eus "La Obra" da "Strollad La Obra" evit lakaat war wel pegen talvoudus eo ar brezhoneg en hol labour, un arouez eus ar bed disheñvel a fell deomp krouiñ, ur bed liesliv e-lec'h ma vez doujet pobloù ar bed, forzh peseurt galloud ekonomikel ho defe.

- **Perak ha penaos ho peus savet ar strollad ?**

Savet eo bet strollad La Obra gant Gisel Sparza, Chiliane, ha me, o tont eus Breizh. Un istor mignoniezh e oa er penn kentañ ha buan a-walc'h eo bet resisaet palioù ar strollad: 1) sevel pezhioù c'hoari evit reiñ mouezh d'ar minorelezhioù, forzh peseurt re e vefent, pobloù indian Amerika ar Su, tud laosket a gostez er gevredigezh pe gwallgaset, ha sevenadur Breizh evel just, 2) labourat war-eeun gant an dud, dre ar c'hoariva, evit lakaat anezho da vezañ selaouet pe da greskiñ ar fiziañs enno en-dro, 3) Krouiñ liammoù etre Breizh hag Amerika ar Su, etre ar vrezhonegerien hag ar pobloù indian.

Gant pep yezh ez eus un doare disheñvel da lavarout ar bed. Setu perak e oa anat deomp e vefe hor c'hoariva liesyezh evit reiñ da santout d'an arvesterien pinvidigezh pep sevenadur. A-benn ar fin n'eus ket ezhomm atav kompren pep tra, ger ha ger, evit kompren spered ur bobl, ur sevenadur pe ur stourm.

- **Peseurt pezhioù-c'hoari ho peus savet betek-henn ?**

E Breizh, e Chili, Gwatemala, Mec'hiko pe Arc'hantina ez eus bet savet meur a bezh-c'hoari, lod gant komedianed a-vicher, lod all gant re yaouank: "Gwrizioù an Didrouz", "Inca de Lluvia", "Venceremos", "El Destierro", "Pan de Trigo, Pan sin Sal", "La Escuela del Mundo al Reves", "Baleadeg an Dinentez", "Betek an Trec'h ...Dalc'hmat ? ", "Va al Paraiso", "Al Loar en Islonk", "Popol Vuh", "Canto Canta Cantabal", "La Chancha", "Babas ha Iguana", "Zapata al Chile", "O Wiadiñ"...ha "Bleunioù Gouez, *la mala hierba nunca muere*".

Darn vrasañ eus ar pezhioù-c'hoari a zo bet skrivet gant ar strollad. Alies e vez komzet eus temoù sokial ar c'hevandir latino-amerikan. Koulskoude ez eus liammoù alies gant Breizh, e-giz metaforenoù liammet gant buhez mab-den a-benn ar fin.

- **Peseurt labourioù pe raktresoù all ho peus savet abaoe ?**

Estreget ur strollad c'hoariva eo La Obra. Ul lec'h deskadurezh pobl eo ivez, dre an arzoù. E Chili hon eus labourer gant krennarded toullbac'het pe e "frankiz heñchet". Ar c'hoariva n'eus graet vat da lod anezho ha sikouret n'eus ivez an dud a labourer ganto da welet anezho gant ur sell disheñvel: estreget gwall grennarded a oa anezho, tud vresk en o c'hreiz, barrek war veur a dra ha gant pep a vuhez familh pe hiniennel diaes da zougen a-wechoù.

Ixcan Creativo eo a dra sur ar raktres kreñvañ zo bet kaset a-benn gant La Obra. E 2007 eo bet digoret ar greizenn arzoù-se e Gwatemala, evit ar re yaouank, en ur gêriadenn anvet Ixcan a zo bet gwall gaset e-pad ar brezel diabarzh (1960-1996). Liammoù a bep seurt a zo bet savet abaoe etre Breizh ha Gwatemala, dreist-holl etre ar brezhoneg hag an 21 yezh maya a vez komzet eno: daou strollad brezhonegerien yaouank o deus kemeret perzh e festivalioù Ixcan Creativo ha c'hoariet o fezh-c'hoari e brezhoneg: "An Alouberion" ha "Rebeldia", brezhonegerien yaouank a zo bet o labourat a youl vat e Ixcan Creativo, hag adalek miz du 2013, e tegemeromp e Breizh e-pad ur bloaz, ur maya yaouank o tont eus Ixcan Creativo, Abraham Choc e anv. Sikouret omp evit se gant Europa (Programm SVE, Servij European a Youl Vat).

Ul lec'h degemer evit ar re yaouank eo ivez LA OBRA ha sikour a reomp ar re yaouank o defe un huñvre liammet gant Amerika ar Su. Iona a zo oc'h ober ur servij sivik er Chili en ur greizenn evit ar re yaouank anvet "Balmaceda Arte Joven", Maelenn hag Eileen ho deus graet un eskemm e-pad un nebeut mizioù er strollad c'hoariva "La Otra Zapatilla" er Chili ivez hag a-benn nebeut ez z'ao Kadvael betek Gwatemala da labourat e Ixcan Creativo. An holl re yaouank-se a zo brezhonegerien. Degemer a reomp ivez er strollad er mare mañ unan all e servij sivik, Adrien e anv, a labour a stroll gant Abraham. En em skoazellañ a reont evit ar stalioù Skasoù da skouer, ha dizoloiñ a reont o sevenadur an eil egile war memes tro.

- **Petra a dalv "sokio teatr"?**

Pal La Obra n'eo ket an teatr evit an teatr nemetken. E giz ma lavar Augusto Boal ez eo "ar c'hoariva ur bleustradeg eus ar vuhez wir" ha bez e c'hellomp ijinañ war al leurenn un doare all da welet ar bed hag un doare all da vevañ holl asambles war an douar.

- **Perak ho peus bet c'hoant sevel Bleuniou Gouez ?**

Alies mat o deus brud fall al louzeier a vez kreskiñ forzh pelec'h, war ar c'hleuzioù pe el liorzhoù. Brav int koulskoude ha mat-kenañ, meur a hini anezho evit ar yec'hed. Koulskoude eo bet dilezet ar furnez-se, "furnez ar geizh", gant an dud. Se zo kaoz hon eus bet c'hoant evit ar pezh-c'hoari-mañ da vont da welet ar re gozh, amañ e Breizh pe e Amerika ar Su evit goulenn diganto o soñj hag o gouiziegezh war dachenn ar plant. Al louzeier a lak ac'hanomp da soñjal petra eo al liamm etre an den hag an douar, amañ e Breizh hag ahont e Amerika ar Su. Komz a ra deomp ivez deus an treuzkas etre ar re gozh hag ar re yaouank.

- **Petra eo an istor ?**

Plakoù, gwerzhour war an hentoù, a zo plijet-bras gant al louzeier ha gouest eo da gaozeal ganto zoken. Profet ez eus bet dezhañ gant e hendadoù ul levr prizius diwar-benn ar plant hag a-drugarez dezhañ e lak ac'hanomp da veajiñ e-barzh bed al louzeier. Gant al linad, ar

c’hwervizon, ar maiz, ar sklañvez, an drez, e tremenomp eus ur bed d’egile, deus Breizh da Amerika Latina.

- **Piv eo Plakou ?**

Plakou eo lesanv Loeiz ar Floc’h, un den genidik eus Bodiliz e-kichen Landivizio. Brudet e oa e Bro-Leon a-bezh dre ma veze gwelet e penn kentañ an XXvet kantved war ar marc’hadoù, o werzhañ plakou evit ar c’hirri hag ar chas, met ivez louzeier evit parañ an dud. Skrivet en deus ivez ul levr e brezhoneg anvet “ Plant Breizh evit ho Yec’hed”. Un den dreist ordinal e oa Plakou; choazet en doa un doare bevañ simpl-kenañ evit gellet degas ar yec’hed d’an dud diwar ar maez, dre al louzeier. Ur gwir zispac’hour.

- **Penaos ho peus savet ar pezh-c’hoari ?**

Da gentañ oamp bet oc’h enrollañ ar re gozh, dreist-holl e Bro-Leon, met ivez e Chili hag e Gwatemala. Da c’houde hon eus graet ul labour enklask el levrioù diwar-benn tem al louzeier. Ha deuet eo mare ar pleustradegoù e Douarnenez evit lakaat da dalvezout ar mennozhioù a oa deuet deomp dre forzh lenn pe selaou ar pezh a oa bet enrollet. Kroget hon eus da skrivañ ha tamm ha tamm eo deuet ar framm war wel. Meur a wech hon eus pedet tud eus an diavaez da zont da welet ar pleustradegoù evit kaout o soñj : brezhonegerien, Yann-Ber Nicolas eus Kevredigezh “Liorzhou ar Bed” ha barrek kenañ war al louzeier, ha mignoned a bep seurt.

- **Gant piv ho peus labouret estreget gant tud ar strollad ?**

Kalz tud o deus sikouret ac’hanomp evit sevel ar pezh-c’hoari: ar re gozh o deus kontet deomp ar pezh a ouient diwar-benn al louzeier, tud kevredigezh Kroaz-hent e Plabenneg (Yvette Appéré, Eliane Talabardon ha Louis ar Rouz) hag o deus sikouret ac’hanomp evit skrivañ ar pezh-c’hoari e brezhoneg ar vro, Yann-Ber Nicolas eus Kevredigezh “Liorzhou ar Bed” en eus roet leun a ditouroù deomp diwar-benn al louzeier, tud ar skwat “ar Garreg Wenn” e Douarnenez e-lec’h hon eus pleustret ar pezh-c’hoari, Yann-Fulup Dupuis en eus sikouret evit an distagañ hag an holl dud a zo deuet da welet ar pezh ha lavaret o sonjoù deomp, Tud Ti ar Vro Landerne o deus skoazellet ac’hanomp evit kaout sal ar Family e-pad un nebeut devezhioù evit renkañ ar gouleier hag ar pleustradegoù diwezhañ.

- **Peseurt liamm a zo etre Breizh ha Gwatemala?**

(respontet eo bet araok me soñj din)

- **Penaos e vez implijet ar yezhoù disheñvel el labour krouiñ hag er c’hoari ?**

Tremen a reomp eus ur yezh d’eben e-pad ar pleustradegoù, deus ar brezhoneg d’ar spagnoleg pe d’ar galleg. N’eo ket anat atav koulskoude ha gwir eo e c’hell ur yezh kemer buan plas ar re all.

- **Peseurt pal d'ar pezh (ha da labour ar strollad dre vras)? Ur gentel da dennañ? Ur pezh “engouestlet”(angajet) ? e-keñver kevredigezh, sevenadurezh, politikerezh?**

Ya, ur pezh-c'hoari engouestlet eo, a dra sur. Klask a reomp gant ar pezh-c'hoari degas d'an arvesterien un doare all da welet ar bed, hon doare deomp ni, merket gant ar pezh hon eus bevet war an dachenn e Amerika ar Su ha dreist holl er Gwatemala pa oamp o labourat e Ixcan Creativo. Ur galon o lammat eo ar pezh-c'hoari. Ur galon o c'houlenn justis ha peoc'h evit an holl, dreist holl evit ar re vunut lakaet da devel pe da gaout mezha eus o sevenadur. Sevel a reomp ur sell kritik war hor bed a-vremañ met ne glaskomp ket reiñ kentelioù. Sevel a reomp goulennoù kentoc'h, da bep hini da glask e wirionez hag a c'hell bezañ disheñvel-krenn hervez ar vro m'emaer o vevañ, an oad, ar pezh a zo bet bevet...

- **Peseurt doare c'hoariva? Gant sonerezh, kinkladurioù, barzhoniezh, fent, stourm, ijin (ar c'hoarierien, hag an arvestourien da gompren an traoù pep hini en e zoare) ?**

Levezonet krenn gant Latino-Amerika eo doare c'hoariva Strollad LA OBRA. Diazezet eo war ar c'horf hag ar sonerezh. Komz a ra d'ar galon kentoc'h eget d'ar spered. Meur a liv a zo en hor c'hoariva e-giz ma z'eus meur a yezh.

- **Piv zo o c'hoari ? Piv int ? Eus pelec'h e teuont ?**

Komedianed eus ar Chili hag ar Gwatemala a zo e-barzh ar strollad, ha brezhonegerien ouzhpenn. Tud all a zo ivez ha na gomzont na brezhoneg, na spagnoleg hag o deus dizoloet ar bed-mañ dre ar c'hoariva.

- **War-dro an teknik, al leurenañ.**

Graet eo bet ar c'hinkladur hag ar gwiskamantoù gant Josué, eus ar Gwatemala. Sikouret eo bet gant ar re yaouank e servij sivik, Iona ha Lucie da skouer. Ar gouleier a zo bet ijinet gant Egareg Kervella hag en eus gellet krouiñ un aergelc'h disheñvel hervez ar senennoù, pe e vijemp e Breizh e penn kentañ ar c'hantved, pe e bed ar v-Mayaed pe c'hoazh splujet e bed al louzeier.

- **Ur vuhez a-stroll a zo gant ar strollad ?**

Un avañtur denel eo sevel ur pezh-c'hoari ha buhez ar strollad a zo a bouez bras evidomp. Ul lec'h tremen eo ivez. Bez ez eus tud o tont, tud o chom, tud all o vont kuit. Un dra zo sur, merket eo istor La Obra gant an holl dud a zo tremenet ennañ, e Gwatemala, e Chili pe e Breizh.

- **Pelec'h e c'hoariit? Evit pioù ?**

E Gwatemala hon eus bet tro da c'hoari un tammig e pep lec'h, en ur park, war ar blasenn, war an dachenn foutbal, gant tredan pe get, gant ur c'hi pe zaou o tremen war al leurenn e-kreiz an abadenn. Amañ e Breizh, e c'hoariomp kentoc'h e salioù, (yenoc'h eo an amzer er-maez memestra !), a-wechoù e salioù bihan, a-wechoù e salioù bras.

- **Tud a-vicher oc'h ? Penaos e c'hellit gounit ho para ?**

Tud a vicher a zo er strollad hag ivez tud a youl vat. Gwir eo n'eo ket aes bevañ deus ar c'hoariva met "tamm ha tamm e vez graet e bragoù da Yann". Memes ma 'z eo a-bouez dont a-benn da vevañ diwar hol labour, n'eo ket ar pal kentañ marteze. Abegoù all a zo a lak an den da vont war hent ar c'hoariva.

- **An abadennoù da zont ? Dervezhioù ha lec'hioù ?**

C'hoariet e vo e Brest, diriaou d'an 3 a viz ebrel 2014, da 20e30 er Mac Orlan; e Plabennec, digwener d'ar 4 a viz ebrel da 20e30 e sal Marcel Bouguen; e Lannuon, disadorn d'ar 5 a viz ebrel da 20e30 e Auditorium Lise Feliz Le Dantec; e Karaez, d'ar yaou 24 a viz ebrel, da 20e30 e sal Glenmor; e Landivizio, d'ar sadorn 3 a viz mae da 20e30 e Sal Tournemine.; e Gwipavas, d'ar sadorn 17 a viz mae 2014, da 20h30 e sal an Alysée hag e Brest en-dro d'ar gwener 23 a viz mae 2014, e sal an Odyssee e MPT Kerber. Abadennoù ispisial a vo ivez evit ar skolajidi, e Plabennec hag e Gwipavaz. Ur pezh-c'hoari evit an holl eo, ar re vras hag ar vugale.

- **Raktresoù gant Bleunioù Gouez ha war-lerc'h Bleunioù ?**

Mont a reomp da Berlin a-benn nebeut evit ur sizhun eskemm gant ur strollad anvet "La Ménagerie" ha 'michañs e vo aozet un droiad eus "Bleunioù Gouez" e Chili e miz geñver o tont.